ŠANCE
PRO BUDOVY

Zakládající partneři

ČESKÁ RADA PRO ŠETRNÉ BUDOVY
CZGBC

CENTRUM
PASIVNÍHO
DOMU

Významný partner

ASOCIACE VÝROBCŮ
MINERÁLNÍ IZOLACE
www.mineralniizolace.cz

Partneři

eps
SDRUŽENÍ EPS ČR

APES
ASOCIACE POSKYTOVATELŮ ENERGETICKÝCH SLUŽEB

Financování renovací v ČR

Nová zelená úsporám a další příklady dobré praxe

Tomáš Trubačík

Naštartovanie ekoinovácií v stavebníctve

Bratislava, 18. 3. 2019

Sektor bydlení v ČR

- 10,6 mil. obyvatel
- 55 % v bytových domech, 43 % v rodinných domech
  - 55 % osobní vlastnictví, 22 % nájemní bydlení, 10 % družstva
  - 40 % na CZT

- Průměrné stáří budov:
  - 52 let BD
  - 49 let RD

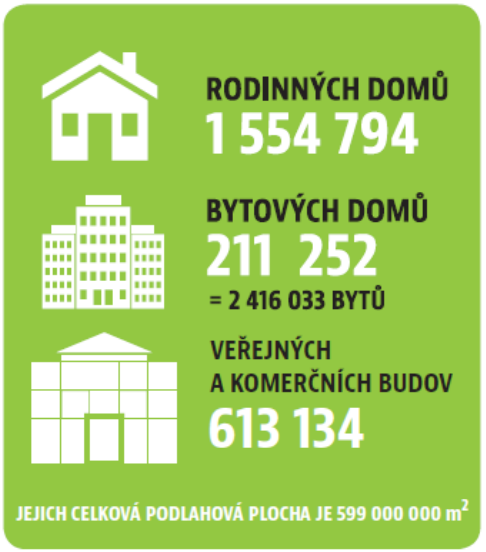

Programy podpory v ČR

- Fragmentované (9+ programů)
  - Podle typu budovy
  - Typu vlastníka
  - Typu opatření
  - Umístění budovy
  - Různé instituce
  - Různé podmínky a úroveň podpory
- Výrazně odlišné výsledky

Situace v České republice

ŠANCE PRO BUDOVY

	Rodinné domy	Bytové domy	Veřejné budovy	Komerční budovy
Renovace Praha	Nová zelená úsporám	Nová zelená úsporám	OPŽP OP Praha	ENERG
Renovace mimo Prahu	Nová zelená úsporám	IROP	OPŽP	OP PIK
Novostavba	Nová zelená úsporám	Nová zelená úsporám	OPŽP (mimo Prahu)	OP PIK (mimo Prahu)
Výměna zdroje	OPŽP (kotlíkové dotace) Nová zelená úsporám	IROP Nová zelená úsporám	OPŽP	OP PIK (mimo Prahu)
Ostatní	Dešťovka	Panel 2013+ Jessica (IPRM)	Efekt	Efekt

Zelená úsporám (2009-2010)

- Využití prostředků z prodeje emisních kreditů Kjótského protokolu
- **Zateplení** (A1, A2), B **novostavba**, **výměna zdroje** (C1, C2, C3)
  - **Celkem 20,3 mld. Kč (0,8 mld. EUR), 74 000 žádostí,** kolové výzvy
  - Cca 40 000 zrenovovaných RD a BD

Tab. 27 Struktura žádostí podle počtu a objemu podpory

Oblast podpory	Počet žádostí	Počet žádostí (%)	Objem podpory (mil. Kč)	Objem podpory (%)
A	41 638	56,24	17 440,58	86,12
A1	18 063	24,40	13 083,17	64,60
A2	23 575	31,84	4 357,41	21,52
B	482	0,65	161,88	0,80
C	31 919	43,11	2 649,59	13,08
C1	10 085	13,62	922,89	4,56
C2	3 395	4,59	283,66	1,40
C3	18 439	24,90	1 443,04	7,13
Celkem	**74 039**	**100,00**	**20 252,04**	**100,00**

Nová zelená úsporám 2013

- Využití prostředků z EUA
- **1 kolová výzva pro RD, přechod k NZÚ** (srpen-listopad)
- Podpora A, B **(B1+B2)**, C, **D (projektová příprava)**, **E (bonus za kombinaci opatření A+C)**
  - **3751 projektů za 583 mil, Kč** (22m EUR) (připravena byla 1 mld. Kč)
    - Přibližně 1300 zrenovovaných RD, 278 novostaveb

Nová zelená úsporám

- 2014 – 2021+ (nebo do vyčerpání alokace)
  - Celkově cca **25 mld. Kč (1 mld. EUR)**
  - Zatím: přes **37000 žádostí za 8,5 mld. Kč (330 mil. EUR)**
- Nejprve kolové, nyní **průběžné výzvy**
- Výzva je **nesoutěžní** – dotaci získá každý, kdo splní podmínky
- Renovace a výstavba RD v celé ČR
- Renovace BD v Praze a výstavba BD v celé ČR (de minimis)

ŠANCE PRO BUDOVY

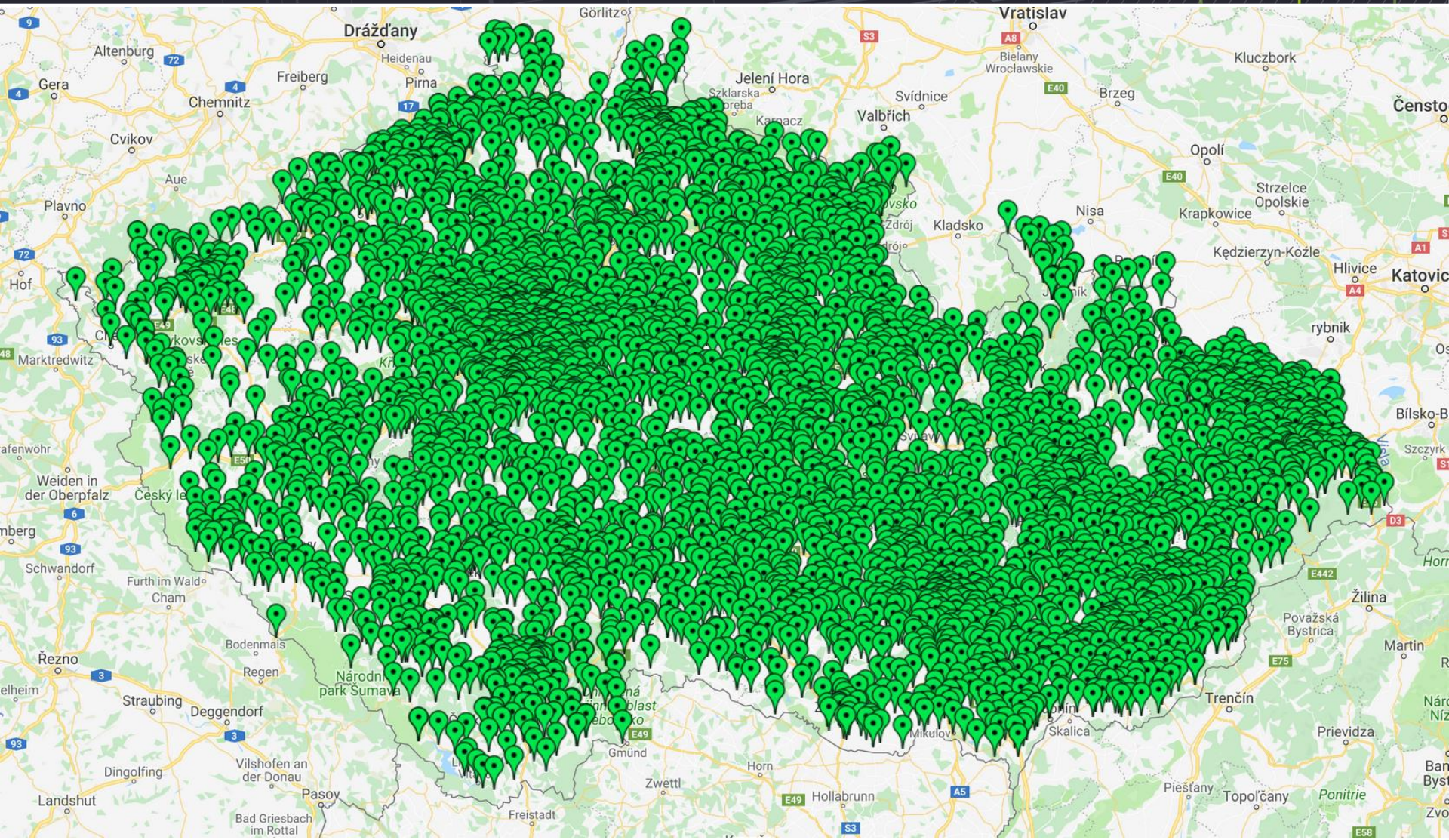

Zdroj: www.novazelenausporam.cz

ŠANCE PRO BUDOVY

Aktuální predikce vývoje finanční bilance zdrojů a výdajů v rámci NZÚ bez započtení kotlíkových dotací a s příjmem žádostí do r. 2021.

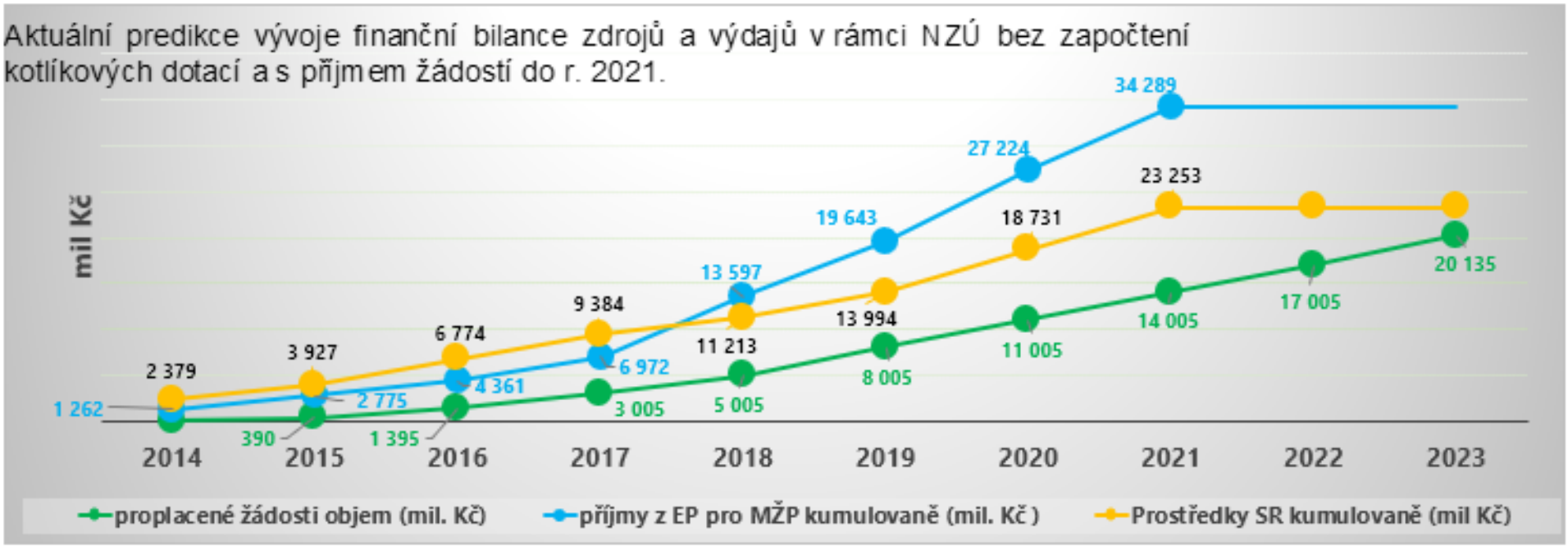

Přehled administrace žádostí programu NZÚ k 29. 10. 2018

NZÚ	Přijaté žádosti		Aktivní žádosti		Vyplacené žádosti	
	Počet žádostí	Podpora [Kč]	Počet žádostí	Podpora [Kč]	Počet žádostí	Podpora [Kč]
NZÚ RD	36 617	7 967 252 431	29 639	6 164 280 524	22 502	4 000 201 787
NZÚ BD	852	702 609 525	477	443 630 933	312	241 007 243
NZÚ BVS	138	1 715 358 862	136	1 704 000 077	32	139 390 122
Celkem	**37 607**	**10 385 013 137**	**30 252**	**8 311 911 534**	**22 846**	**4 380 599 152**

Pozn.: jedná se o podporu investiční + neinvestiční

Oblast podpory A
Zateplení rodinných domů...

Oblast podpory B
Výstavba v pasivním standardu...

Oblast podpory C
Obnovitelné zdroje energie...

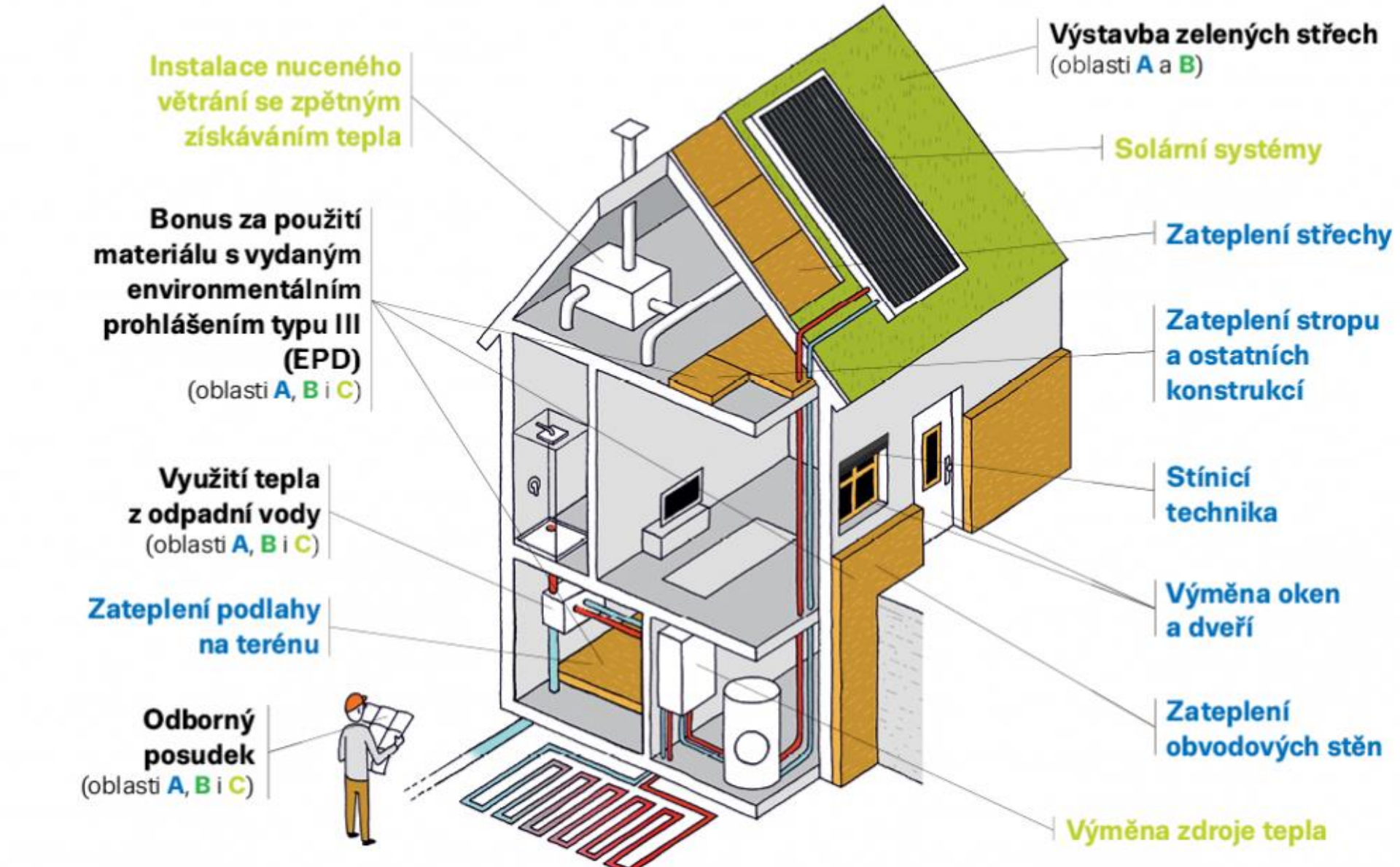

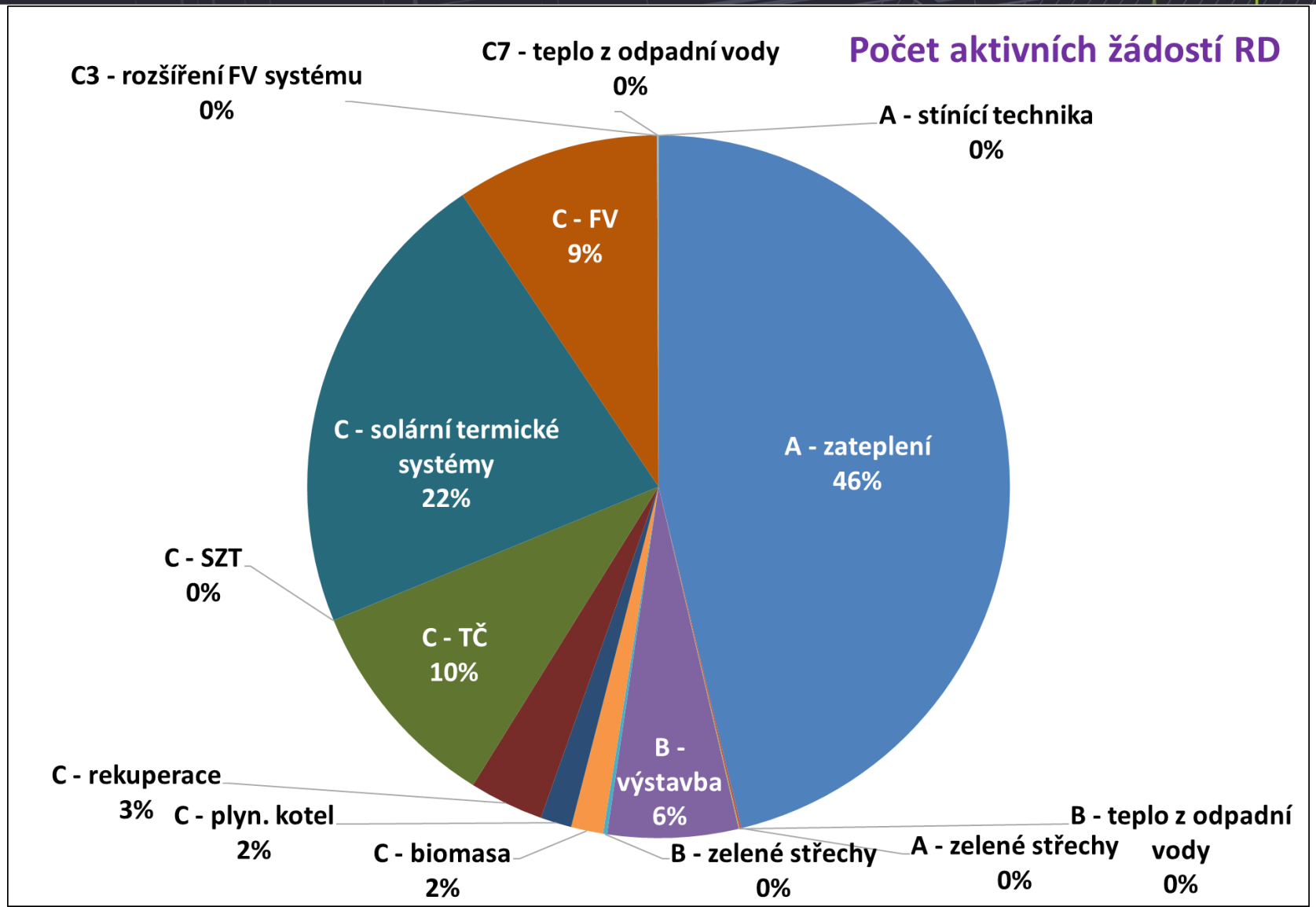
Počet aktivních žádostí RD
C7 - teplo z odpadní vody
0%
C3 - rozšíření FV systému
0%
A - stínící technika
0%
C - FV
9%
C - solární termické
systémy
22%
A - zateplení
46%
C - SZT
0%
C - TČ
10%
B -
výstavba
6%
C - rekuperace
3%
C - plyn. kotel
2%
C - biomasa
2%
B - zelené střechy
0%
A - zelené střechy
0%
B - teplo z odpadní
vody
0%

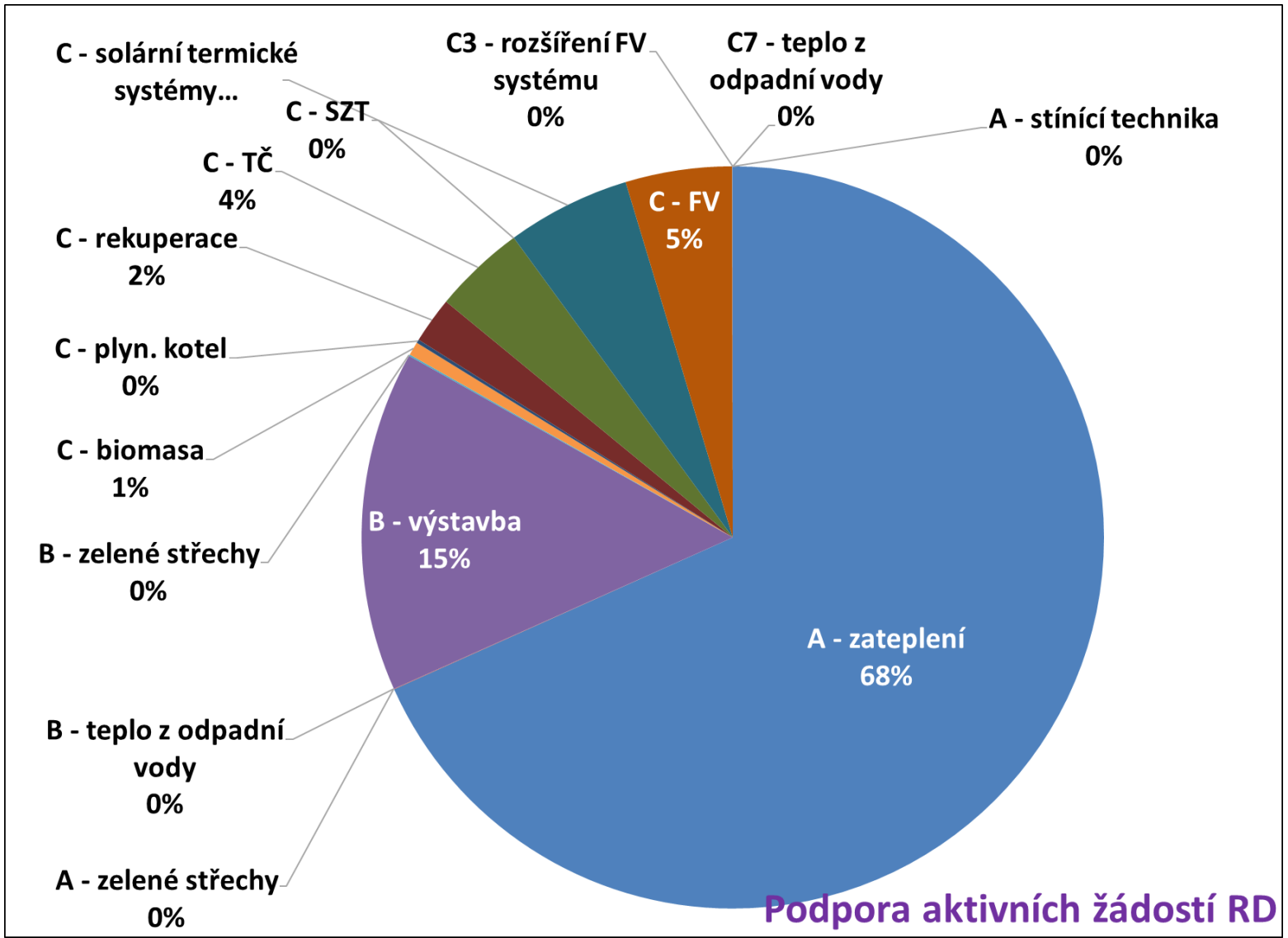
C - solární termické systémy…
C - SZT 0%
C3 - rozšíření FV systému 0%
C7 - teplo z odpadní vody 0%
A - stínící technika 0%
C - TČ 4%
C - FV 5%
C - rekuperace 2%
C - plyn. kotel 0%
C - biomasa 1%
B - výstavba 15%
B - zelené střechy 0%
A - zateplení 68%
B - teplo z odpadní vody 0%
A - zelené střechy 0%
Podpora aktivních žádostí RD

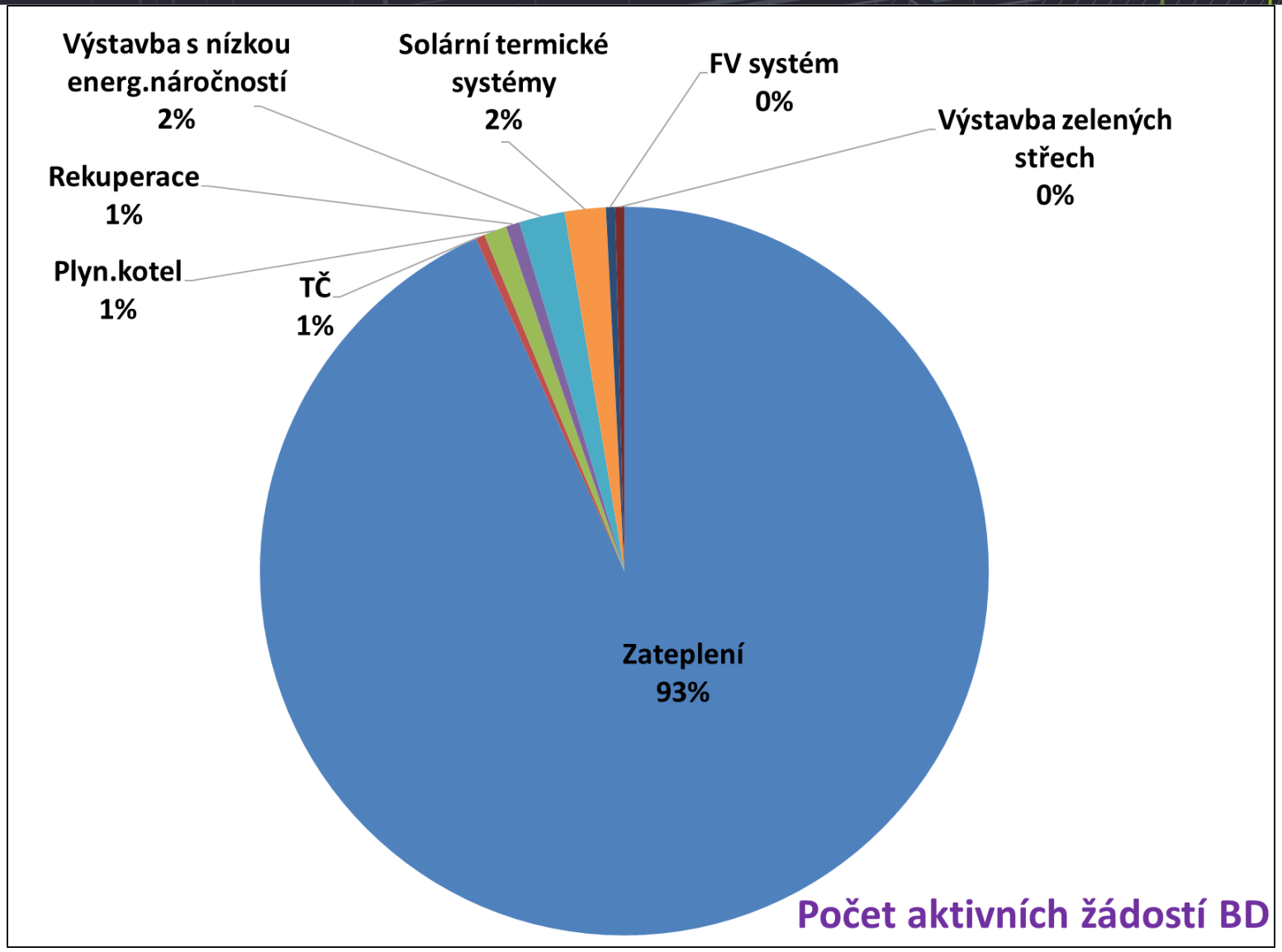
Výstavba s nízkou energ.náročností 2%
Solární termické systémy 2%
FV systém 0%
Výstavba zelených střech 0%
Rekuperace 1%
Plyn.kotel 1%
TČ 1%
Zateplení 93%
Počet aktivních žádostí BD

Stabilní čerpání

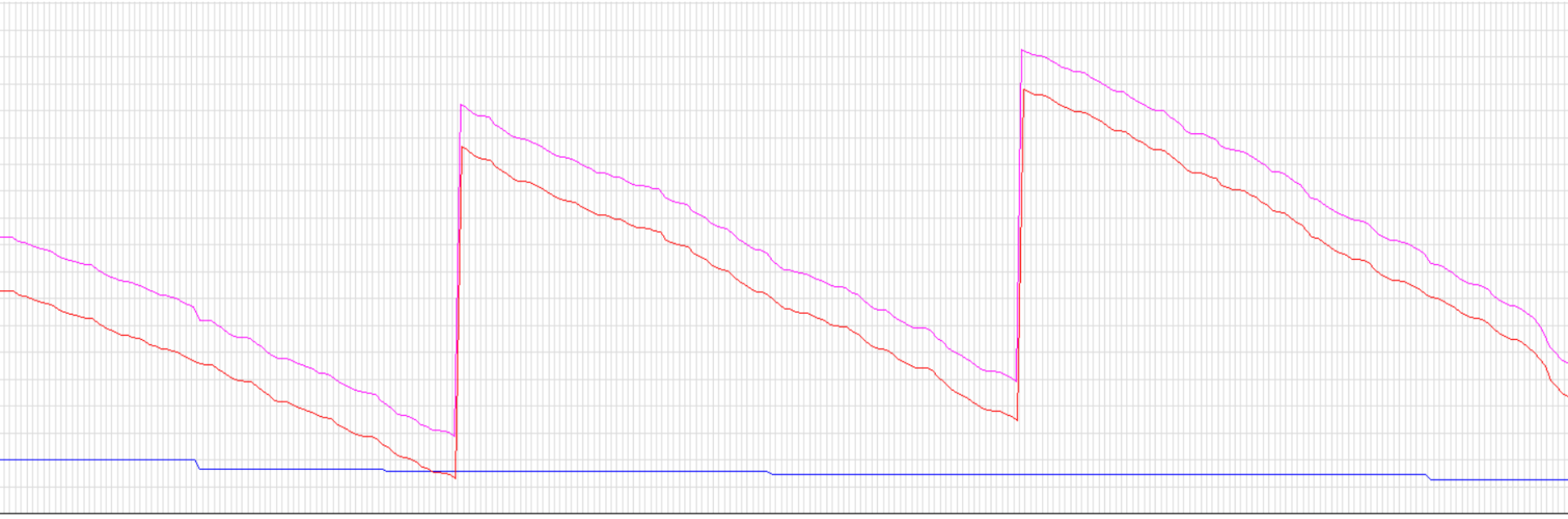

NZÚ – bližší pohled

- Od 2014 již podpořeno 22 000 projektů za 4 mld. Kč (160m EUR)
  - Průměrně cca 7 100 EUR na projekt
- Výše podpory závisí na hloubce renovace
  - **Kryje průměrně 30-40 % uznatelných nákladů**
  - Zateplení obálky: EUR 18-30/m2
  - Okna: EUR 78-140/m2
  - Podlahy: EUR 26-45/m2
  - Střecha: EUR 12-21/m2
  - Kotel, teplené čerpadlo, solární panely: až EUR 3700.

Nová zelená úsporám

Hlavní lekce

- Dlouhodobost výzvy - jistota dotace
  - umožňuje renovaci dobře naplánovat a připravit
  - snižuje nároky na administrativu – nejsou návaly před koncem výzvy
- Uživatelská přívětivost
  - Pro-klientský přístup SFŽP, pomoc s žádostí; rychlá administrace (3 týdny)
- Rozhodnutí o přidělení dotace před stavbou, vyplacení po
  - Jistota pro klienta, jistota i pro stát, že nevznikne škoda
- Různé úrovně podpory
  - dílčí renovace s nižší investicí, ale zároveň motivace vyšší podporou při hlubší renovaci/kombinaci opatření
- Fixní dotace na m2, motivační úroveň (30-35%)
  - zabraňuje předražování, opatrně měnit výši dotace (ideálně směrem dolů)
- Podpora projektové přípravy
  - zajišťuje kvalitu i dílčích renovací

Hlavní lekce II

- Komunikační kampaň
  - kolové výzvy samy přitahovaly mediální pozornost (spouštění/ukončení), v průběžné výzvě je třeba realizovat komunikační kampaň trvale
- Podpora inovací
  - Zelené střechy, hospodaření s dešťovou vodou, rekuperace, OZE, bonusy pro certifikované materiály, stínění

- Je potřeba být trpělivý: lidi musí o programu vědět, musí připravit projekty, sehnat vše potřebné – u RD měsíce, u BD i rok příprav.
- Politická rizika: noví ministři neradi chválí své předchůdce za něco, co funguje – mají tendenci program podle sebe upravit

Naplňování cílů skrze Renovační strategii

- Minimálně *Realistický* a nejlépe *Progresivní* scénář
  - **Úspory 41 až 65 PJ**
  - **Potřebná výše investic 380 – 580 mld. Kč (15-23 mld. EUR) (veřejná podpora přibližně 1/3 částky (za současné páky))**

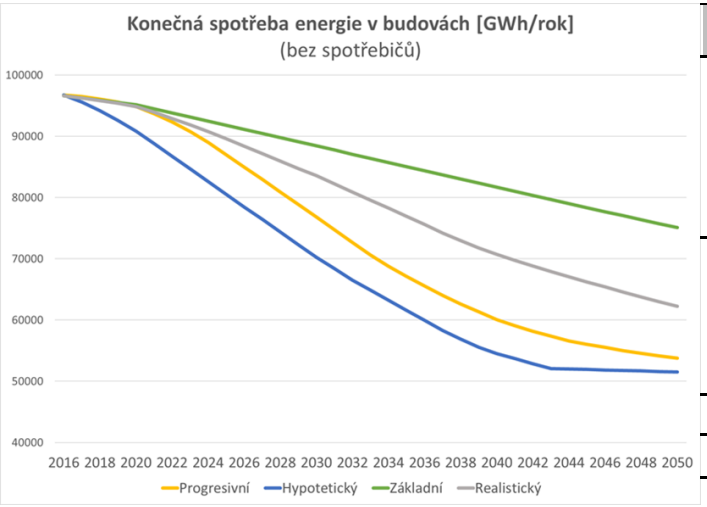

Pro období 2021-2030	Základní	Realistický	Progresivní	Hypotetický
úspora konečné spotřeby energie v daném období [PJ]	-24	-41	-65	-74
rodinné domy	*-10*	*-18*	*-31*	*-35*
bytové domy	*-5*	*-9*	*-14*	*-17*
veřejné a komerční budovy	*-8*	*-13*	*-20*	*-22*
kumulativní investiční náklady [mld. Kč]	240	381	584	662
rodinné domy	*112*	*178*	*273*	*304*
bytové domy	*54*	*86*	*127*	*153*
veřejné a komerční budovy	*73*	*116*	*183*	*205*
celkové indukované HDP [mld. Kč]	231	370	578	660
celkové příjmy státního rozpočtu [mld. Kč]	81	130	202	231

Evropské strukturální a investiční fondy

- Nové programové období **2021–2027**
- Pro ČR alokace **cca 500 mld. Kč** (20,1 mld. EUR)
- Fond soudržnosti a Evropský fond pro regionální rozvoj by z této částky měly činit cca 370 mld. Kč (14,5 mld. EUR)
- **30 % z EFRR (tedy cca 80 mld. Kč, 3,1 mld. EUR) by mělo jít na prioritní investiční cíl č. 2 „zelenější a bezuhlíková Evropa“**
- Seznam oblastí podpory koreluje s vlastnostmi kvalitních budov
  - (b) 'a greener, low-carbon Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate adaptation and risk prevention and management ('PO 2') by:
    - (i) promoting energy efficiency measures;
    - (ii) promoting renewable energy;
    - (iii) developing smart energy systems, grids and storage at local level;
    - (iv) promoting climate change adaptation, risk prevention and disaster resilience;
    - (v) promoting sustainable water management;
    - (vi) promoting the transition to a circular economy;
    - (vii) enhancing biodiversity, green infrastructure in the urban environment, and reducing pollution;

Výnosy z prodeje emisních povolenek

- MŽP připravuje nový zákon o emisním obchodování, který stanoví rozdělení výnosů z aukcí emisních povolenek pro období **2021-2030**
  - 383/2012 Sb. – pravděpodobně ke konci listopadu
- pro ČR půjde asi o **113 mld. Kč až 226 mld. Kč** (záleží na ceně EU-ETS)
  - Záležet bude na aplikaci tzv. derogací energetickým firmám a kompenzací energeticky náročnému průmyslu **(pravděpodobnější je nižší částka)**
  - Půlka na pOZE a **půlka na úspory (56-113 mld. Kč)**
- **Modernizační fond – česká obálka cca 25 mld. Kč**
  - Bude schvalovat Evropská komise

- Ostatní zdroje: národní rozpočtové prostředky, EIB, další?

Prostředky pro naplňování Renovační strategie

- **Minimálně 45 mld. Kč (1,7 mld. EUR) pro rodinné a bytové domy**
  - tedy polovina všech očekávaných národních příjmů z aukcí emisních povolenek
  - program Nová zelená úsporám, včetně bytových domů mimo Prahu (nyní jsou v IROPu)
  - jde o stávající míru čerpání, při akceleraci by byly třeba další prostředky (dle modelu jsme schopni utratit i polovinu prostředků bez derogací a kompenzací, tedy 80–**90 mld. Kč)**
- **15–20 mld. Kč (až 0,8 mld. EUR) pro veřejné budovy**
  - v rámci OPŽP3
  - energeticky úsporné budovy by měly být doplněny o další kvality budov de facto kopírující seznam oblastní podpory z návrhu nařízení k ESIF
- **25 mld. Kč (1 mld. EUR) pro budovy státní správy**
  - specifikum vyšší míry financování (90 % a více), možnost financování z Modernizačního fondu
  - externí prostředky získané pro stát navíc, neubírají financím pro obce a domácnosti, základ fondu úspor energie
  - nejlépe s flexibilitou pro dofinancování RD+BD v NZÚ v případě potřeby
- **15–20 mld. Kč (až 0,8 mld. EUR) pro budovy a provozy podnikatelského sektoru (průmyslu)**
  - v rámci OPPIK2 na MPO

- **Důležité: koordinovaná komunikační kampaň, podpora projektové přípravy**
  - hlavní komunikační linka „úspory energie se vyplatí“, kvalitní budovy znamenají vyšší komfort
  - rozšířená podpora poradenství, včetně projektové přípravy (EKIS, Úspory energie s rozumem)
  - propagace a zvýhodnění energetických služeb se zaručenou úsporou (Energy Performance Contracting)
  - program EFEKT a technické asistence investičních programů

Potřeba koordinovaného přístupu

- **Příprava programů podpory pro období po 2020 musí začít již nyní, aby se zamezilo výpadku**
- Pro každý segment budov je třeba připravit specifický nástroj podle jeho potřeb
  - Ideálně s postupným snižováním dotací a doplněním o jiné formy zvýhodněného financování (ideálně se zapojením soukromých prostředků)
- To bude mít dva dopady:
  - zvýšení absorpční kapacity/čerpání dotační části programů podpory,
  - ale zároveň zvyšování páky na celkové investice do energeticky úsporného stavebnictví,
  - a v součinu také celkových investic v absolutní hodnotě: tedy více renovovaných budov, více úspor energie pro plnění českého cíle

Co znamená progresivní scénář renovace pro stavebnictví?

- Roční renovace následující plochy budov:
  - 5,4 mil. m^2 rodinných domů; 4,3 mil. m^2 bytových domů
  - 6,9 mil. m^2 veřejných a podnikatelských budov
  - výstavbu jednotek mil. m^2 budov ve vysokém kvalitativním standardu

- Investice v období 2021- 2030 takřka **600 mld. Kč,**
  - **cca 150 mld. Kč bude třeba z veřejných prostředků**
- Z celkové částky lze odhadnout rozdělení po segmentech:
  - 60–80 mld. Kč: architekti, projektanti, konzultanti, technický/stavební dozor
  - 80–100 mld. Kč: TZB – zdroje, regulace, osvětlení, OZE
  - 30–50 mld. Kč: řízené větrání; 100–120 mld. Kč: zateplení obálky budovy
  - 120–150 mld. Kč: výměna oken a dveří; 120–150 mld. Kč: stavební práce
  - ?? šetrné hospodaření s vodou, vnější stínění, zelené střechy

ŠANCE
PRO BUDOVY

Děkuji za pozornost!

Tomáš Trubačík

tomas.trubacik@sanceprobudovy.cz

www.sanceprobudovy.cz

Šance pro budovy je aliance významných oborových asociací podporujících energeticky úsporné stavebnictví. Sdružuje **Centrum pasivního domu**, **Českou radu pro šetrné budovy**, **Sdružení EPS**, **Asociaci výrobců minerální izolace** a **Asociaci poskytovatelů energetických služeb**. Reprezentuje přes 300 firem napříč hodnotovým řetězcem výstavby a renovace budov. Šance pro budovy usiluje o dosažení mnohočetných společenských přínosů, které s sebou energeticky úsporné budovy nesou.

Zakládající partneři

ČESKÁ RADA PRO ŠETRNÉ BUDOVY CZGBC

CENTRUM PASIVNÍHO DOMU

Významný partner

ASOCIACE VÝROBCŮ MINERÁLNÍ IZOLACE
www.mineralniizolace.cz

Partneři

eps SDRUŽENÍ EPS ČR

APES ASOCIACE POSKYTOVATELŮ ENERGETICKÝCH SLUŽEB